

Scenprogram

Äldreforum i Almedalen 2018

Söndag

VAR DET BÄTTRE FÖRR? TAR VI TILL VARA PÅ DEN ERFARENHET SOM ÄLDRE HAR?

SÖNDAG 1 JULI, 15:00 - 15:45

I höstens val kommer mer än var fjärde väljare att vara 65 år eller äldre. Vi har vår yngsta riksdag någonsin. Tar vi till vara på de äldres erfarenhet i riksdagsarbetet och i det vardagliga? Var det bättre förr? Hur ser de äldre på de här frågorna med lite perspektiv?.

Arrangör: Äldreforum.

800 000 ÄLDRE STÄLLER KRAV PÅ POLITIKEN INFÖR HÖSTENS VAL-PRO, SKPF OCH SPF PRESENTERAR ÄLDREFORUM

SÖNDAG 1 JULI 16:00-17:00

25% av väljarna är över 65 år. Vad betyder det för hur politiken utformas och diskuteras? Vilka förväntningar kan våra sammanlagt 800 000 medlemmar ha på hur villkoren för äldre i Sverige kan förbättras?

Samarbetet mellan PRO, SKPF och SPF i Almedalen fortsätter även under 2018. Under hela Almedalsveckan kommer vi att diskutera äldrefrågor med inriktning på höstens val, men också bjuda på annat som vi tror kan intressera. Den programförklaring som vi gemensamt tog fram till förra året i Almedalen ska följas upp och utvärderas i olika seminarier och arrangemang i år. Vad har egentligen hänt sedan i fjol och vad är viktigaste för våra medlemmar att gå vidare med?

Medverkande: Christina Tallberg, Ordförande, PRO
Berit Bölander, Ordförande, SKPF-pensionärerna
Eva Eriksson, Ordförande, SPF-pensionärerna

Arrangör: Äldreforum

Måndag

RÄDDA ÄLDRE FRÅN ATT DÖ I BRÄNDER – GÖR BRANDSKYDDET TRYGGT OCH LIKVÄRDIGT ÖVER HELA LANDET

MÅNDAG 2 JULI, 09.00-10.00

Äldre i samhället löper störst risk att drabbas när brandskyddet brister. Trots en nollvision om att ingen ska omkomma eller skadas allvarligt till följd av brand vidtas inga effektiva åtgärder. Vilka alternativ finns och vad är nästa steg för att få till ett likvärdigt brandskydd över hela landet?

Hälften av alla som dör i bränder är över 60 år och personer som är över 80 år är kraftigt överrepresenterade.

Medverkande: Eva Eriksson, förbundsordförande, SPF Pensionärerna
Johanna Hållén, förbundssekreterare, PRO
Patrik Perbeck, chef, enheten för brand och olycksförebyggande arbete, MSB
Katarina Brännström, Riksdagsledamot i Socialutskottet, Moderaterna
Anna-Lena Sörenson, Riksdagsledmot vice ordf. i Socialutskottet.

TJÄNSTEPENSION – HOT ELLER MÖJLIGHET?

MÅNDAG 2 JULI, 11.00-11.50

Tjänstepensionens del av den framtida pensionen ökar i takt med att den allmänna pensionen sviker. Vad får det för konsekvenser för våra pensioner? Är det önskvärt att en allt större del av vår framtida pension grundar sig på förhandlingar av arbetsmarknadens parter?

Vad får den förändrade maktbalansen i pensionsystemet för konsekvenser för våra pensioner när tjänstepensionsavtalen börjar glida isär?

Medverkande:

Britta Lejon, Förbundsordförande, ST
Anne-Maria Carlsgård, Pensionsexpert, Kommunal

Arrangör: Äldreforum.

VAD SKA DET KOSTA ATT BO OCH LEVA PÅ ÄLDRE DAGAR?

MÅNDAG 2 JULI, 13:00-14:00

Behoven av nya och anpassade seniorbostäder är mycket stort och betalningsviljan för bostäder och servicelikaså. Hur ser de ekonomiska förutsättningarna ut för att främja tidigare flytt till alternativa boende för friska årsrika? Vad måste politiken göra för alla som är på väg att bli årsrika?

Politik handlar om att vilja och modet att förändra. Hur kan det skapas alternativ för seniorer för att få igång rörligheten på bostadsmarknaden?

Medverkande:

Barbro Westerholm, Riksdagsledamot (L), Liberalerna
Ingemar Rindstig, Chef EY Real Estate, EY, EY Real Estate
Fredrik von Platen, Arkitekt SAR/MSA, Bostadsexpert, SPF Seniorerna
Berit Bölander, Förbundsordförande, SKPF
Petter Ahlström, Ekon Dr, Grundare SeniorVärlden.com, CLA Sweden

Arrangör: Seniorvärlden.com

HUR KAN SOCIAL HÅLLBARHET UPPNÅS GENOM AKTIV INTERAKTION MED INTRESSENTER FÖR SENIORBOENDEN?

MÅNDAG 2 JULI, 14:00-14:45

På vilket sätt kan slutkunden eller hyresgästen involverastillsammans med ex. bostadsutvecklare och arkitekter för att skapa ett intressant boende att flytta till? Hur kan förutsättningar skapas för möten och social samvaro?

Vad är det för kvaliteter i en byggd miljö som skapar förutsättningar för människor att vilja mötas?

Medverkande:

Sören Runsteen, vd, Bovieran
Börje Bjelke, forskare, Oslo Universitet
Joanna Henje, arkitekt, Liljewall arkitekter

Arrangör: Seniorvärlden.com

HUR KAN SOCIAL HÅLLBARHET UPPNÅS GENOM AKTIV INTERAKTION MED INTRESSENER?

MÅNDAG 2 JULI, 14:00-14:45

På vilket sätt kan slutkunden eller hyresgästen involveras tillsammans med t.ex. bostadsutvecklare och arkitekter för att skapa ett intressant boende att flytta till? Hur kan förutsättningar skapas för möten och social samvaro?

Vad är det för kvaliteter i en byggd miljö som skapar förutsättningar för människor att vilja mötas?

Medverkande: Sören Runsteen, Vd, Bovieran Göran Lindahl, docent och forskare, Chalmers Börje Bjelke, professor och forskare, Oslo universitet Joanna Henje, arkitekt, Liljewall arkitekter

Arrangör: Seniorvärlden.com

SKANDINAVISK TRADITION OCH GODA EXEMPEL – OM ARBETET MED ATT SKAPA ANTOLOGI OCH BEGREPPSSAMLING?

MÅNDAG 2 JULI, 15:00-16:00

Behoven av nya och anpassade seniorbostäder är mycket stort. Även efterfrågan på seniorbostäder och betalningsviljan för servicetjänster i hemmiljön är uttalat stor. Men, vad och hur, ser de goda exemplen ut i Sverige och Skandinavien? Hur ser det ut i övriga världen och vad kan vi lära av andra?

Det behöver skapas en mångfald av bostäder och bostadslösningar för att människor i senior ålder ska vilja ta steget att flytta och samtidigt öka rörligheten på bostadsmarknaden. Hur ser dagens boendialternativ för seniorer ut, vad främjar en flytt till en nu boendesituation och vad är det som lockar individer att ta steget? Går det att hitta en gemensam begreppsapparat som underlättar för individernas möjligheter att välja?

Medverkande: Sören Runsteen, Vd, Bovieran Tore Borthen, Vd, Norske Helsehus Fredrik von Platen, Arkitekt SAR/MSA, SPF Seniorerna Göran Lindahl, Forskare, Chalmers Börje Bjelke, Forskare, Oslo Universitet Petter Ahlström, Ekon Dr, Grundare SeniorVärlden.com, CLA Sweden

Arrangör: Seniorvärlden.com

ÅLDERSOPTIMERING FÖR ETT AKTIVARE OCH ROLIGARE ÄLDRELIV

MÅNDAG 2 JULI, 16.00-17.30

De allra flesta människor åldras och dör friska. Vad är den biologiska livslängden och hur kan äldrelevet optimeras för livskvalitet? Vilka medicinska, socialantropologiska och socioekonomiska aspekter finns att ta hänsyn till?

Åldersoptimering är så mycket mera än de rent medicinska aspekterna och där kommer vår globala livssituation in. Detta innebär att vi måste ha ett "hem" som tillfredsställer vårt behov som äldre. Fysiskt anpassad, säkert ur fysiska och juridiska aspekter, socialt anpassat, kulturell närhet, individuell flexibilitet samt att det skall vara "kul" att komma hem och att få besök.

Medverkande:

Ingmar Skoog, forskare, Göteborgs Universitet Börje Bjelke, forskare, Oslo Universitet Petter Ahlström, grundare, SeniorVärlden

Arrangör: Arena Senior

Tisdag

EKONOMI OCH SKATTEFRÅGOR FÖR SENIORER

TISDAG 3 JULI, 09:00-10:00

Hur ser förutsättningarna ut för "vanligt" folk att leva det goda och aktiva livet som åsrikt? Vad är regeringens syn på seniorernas ekonomiska och skattemässiga situation? Vad har gjorts, vad har kunnat göras bättre och vilken är utfästelsen om nästa mandatperiod om ni får behålla regeringsmakten?

Allt fler äldre och allt fler friska och aktiva år i äldrelevet är i grunden något mycket positivt. Men hur ska vi ha råd att fortsätta leva som oberoende och aktiva samhällsmedborgare. Hur ser den skattemässiga situationen ut och på vilken ekonomisk grund ser regeringen att människor ska kunna klara sig på?

Medverkande:

Petter Ahlström, ekon dr, grundare seniorvärlden.com, CLA Sweden AB Annika Strandhäll, socialförsäkringsminister, Regeringen, Socialdemokraterna Acko Ankarberg Johansson, partisekreterare, Kristdemokraterna Ingemar Rindstig, chef EY Real Estate, EY Fredrik von Platen, arkitekt, expert bostadsfrågor, SPF Seniorerna Barbro Westerholm, riksdagsledamot, Liberalerna Susanne Clase, arkitekt, White

Arrangör: SeniorVärlden.com

ARKITEKTUR OCH DESIGN, UTIFRÅN STADSPLANERING, HUR UPPFYLLER VI ALLA KRAV PÅ SERVICE OCH KVALITET?

TISDAG 3 JULI, 10:00-11:00

M Genom att planera rätt kan vi förlänga äldres möjligheter att bo kvar i sin bostad och upprätthålla en självständig livsstil även vid hög ålder. Vilka frågor måste vi jobba med och hur kan vi aktörer samverka för att jobba mot samma mål?

White Arkitekter är engagerade i frågorna kring boende för äldre och har genom projekt, praktisk nära forskning och aktivt deltagande i seminarier byggt upp kompetens inom området och drivs av ett brinnande intresse att tillsammans med olika aktörer skapa riktigt goda exempel. White tittar på frågan utifrån den byggda miljön vi anpassar och skapar för äldre. Hur kan vi främja att äldres erfarenheter kommer till nytta och att de inkluderas i både planering och i stadslivet? Göteborg var först i Sverige med att ansluta sig till WHO:s nätverk Age-friendly Cities. Flera projekt drivs inom detta initiativ, vad kan vi lära?

Medverkande:

Susanne Clase, arkitekt, White Fredrik von Platen, arkitekt, SPF Seniorerna Daniel Bernmar, kommunalråd, Vänsterpartiet, Göteborg Tore Borthen, vd, Norske Helsehus Göran Lindahl, docent och forskare, Chalmers Josefine Wikholm, arkitekt, White

Arrangör: SeniorVärlden.com

SKANDINAVISK TRADITION OCH GODA EXEMPEL – VÄRLDENS BÄSTA BOENDE FÖR ÅRSRIKA

TISDAG 3 JULI, 11:00-12:00

Behoven av nya och anpassade seniorbostäder är mycket stort och betalningsviljan för bostäder och

service stor. Går det att främja tidigare flytt till goda boende för friska åsrika? Vilka lösningar finns i Sverige, Skandinavien och runt om i världen?

Det behövs alternativ för seniorer för att få igång rörligheten på bostadsmarknaden.

Medverkande:

Sören Runsteen, vd, Bovieran Tore Borthen, vd, Norske Helsehus Fredrik von Platen, arkitekt SAR/MSA, SPF Seniorerna Göran Lindahl, forskare, Chalmers Börje Bjelke, forskare, Oslo Universitet Petter Ahlström, grundare, SeniorVärlden

Arrangör: Arena Senior.

PARALYMPICS I STOCKHOLM 2026 – EN TILLGÄNGLIGHETSDRÖM?

TISDAG 3 JULI, 14:00-14:45

Svensktillgänglighetstod sig bättre förr, omvärlden rusar ikapp genom tydlig strategi, inte sällan i kombination med globala event som driver tillgängligheten framåt. Kan ett OS & Paralympics 2026 i Stockholm flytta landets tillgänglighet åt rätt håll? Kanske rent av i framkant?

Medverkande:

Magnus Berglund, tillgänglighetsambassadör, Scandic Hotels Margareta Israelsson, ordförande, Svenska Parasportförbundet och Sveriges Paralympiska Kommitté Wille Valve, ansvarig för social- och hälsovårdsfrågor, samt för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, Ålands landskapsregering Richard Brisius, vd OS 2026, SOK Mats Olsson, moderator, Offensiv Sport

Arrangör: Parasport Sverige, Scandic Hotels, DHR, SPF Seniorerna, Hissförbundet.

KAN MILJONPROGRAMMET LÖSA DE BOSTADSPOLITISKA UTMANINGARNA?

TISDAG 3 JULI, 15:00-15:45

Sverige har tre bostadspolitiska utmaningar: bostadsbristen, ett omfattande renoveringsbehov och bristen på tillgängliga bostäder för den växande andelen äldre. Kan våningspåbyggnad på tre våningshusen från miljonprogrammet lösa alla tre utmaningars samtidigt?

För att utnyttja den potential som finns med våningspåbyggnad har regeringen under våren 2018 beslutat om att införa en påbyggnadsbonus inom ramarna för det befintliga investeringsstödet för hyresbostäder. Hur får investeringsstödet och påbyggnadsbonusen störst effekt i förhållande till att skapa billiga hyresbostäders samtidigt som man renoverar och ökar tillgängligheten i det befintliga beståndet?

Medverkande:

Alf Karlsson, Statssekreterare åt bostads- och digitaliseringsminister Peter Eriksson, Näringsdepartementet Leif Linde, vd, Riksbyggen Åsa Johansson, Ordförande, SABO Björn Ljung (L), vice Ordförande, Stockholmshem Karolina Celinska, Moderator

Arrangör: SPF Seniorerna, Hissförbundet, DHR, Parasport Sverige, Scandic Hotels.

SVERIGE – TILLGÄNGLIGT FÖR ALLA?

TISDAG 3 JULI, 16:00-16:50

I dag är bostäder, lokaler och allmänna platser inte tillgängliga för alla oavsett funktionsförmåga. I höst går Sverige till val och riksdagspartierna ges här möjlighet att i form av korta appeller beskriva sin inställning till tillgänglighet.

Riksdagspartiernas företrädare har i förväg

fått följande frågor: - Hur vill ditt parti öka tillgängligheten till lokaler, bostäder och allmänna platser? - Stödjer ditt parti installation av hiss samt tillgängligare trapphus och entréer? - Hur får vi kommunerna att inventera tillgängligheten i lokaler och bostäder? - Ser ditt parti några problem med dagens tillgänglighetskrav; vilka och varför i så fall?

Medverkande:

Eva Eriksson, förbundsordförande, SPF Seniorerna
Emma Hult, riksdagsledamot
Bengt Eliasson, riksdagsledamot
Leif Nysmed, riksdagsledamot
Ola Johansson, riksdagsledamot
Roger Hedlund, riksdagsledamot
Hampus Hagman, kommunpolitiker, Göteborgs stad
Henrik Hjelmberg, moderator, Parasport Sverige

Arrangör: Tillgänglighetsarenan, SPF Seniorerna, Parasport Sverige, Scandic Hotels, Hissförbundet.

Onsdag

FLER MED RÄTT UTBILDNING I ÄLDREOMSORGEN – HUR SVÅRT SKA DET VARA?

ONSDAG 4 JULI, 09:00-09:50

Äldreomsorgen står inför en stor utmaning. Antalet äldre personer ökar samtidigt som att behovet förändras när allt fler sjuka äldre bor kvar hemma längre. Enligt SCB kommer 160 000 undersköterskor att behöva rekryteras fram till år 2035. Hur ska vi få fler att vilja jobba i äldreomsorgen?

Antalet äldre ökar. I Sverige finns närmare 2 miljoner över 65 år. Om 15 år är det ytterligare en halv miljon. Av dessa är ca 500 000 över 85 år. Vi lever – och är friskare – längre men det kommer en tid då många behöver äldreomsorg. För att klara denna uppgift måste personalförsörjningen, både bemanningen och yrkeskompetensen, tryggas. Det råder även brist på specialistsköterskor inom allmän hälso- och sjukvård och läkare med geriatrisk kompetens. Inom äldreomsorgen har kravet på kunskaper ökat på grund av att vi blir äldre och även sjukare. Personalens förmåga att tillgodose de äldres behov är avgörande för kvaliteten inom äldreomsorgen. Vad gäller äldreomsorgen i stort så har Sverige och Norden rent generellt en äldreomsorg som ligger i täten vid jämförelser med andra länder. Men Sverige ligger dåligt till vid en jämförelse med övriga Norden.

Medverkande:

Marta Szebehely, professor i socialt arbete, Stockholms universitet
Tobias Baudin, förbundsordförande, Kommunal
Jan Andersson, styrelseledamot, PRO
Lars Stjernkvist, kommunalråd i Norrköping, Socialdemokraterna
Anna Werkelin Ahlin, moderator & sakkunnig, PRO

Arrangör: PRO, Pensionärernas Riksorganisation.

BIT IFRÅN – HÖG TID FÖR EN JÄMLIK TANDVÅRD FÖR ÄLDRE PERSONER

ONSDAG 4 JULI, 10.00-10:50

En god munhälsa är en förutsättning för hälsa och välbefinnande. Äldre personer är i en period av livet då vårdbehovet ökar, samtidigt som inkomsten minskar. Hur kan tillgången till tandvård bli mer jämlik?

Äldre personer har också förhöjd risk för kroniska sjukdomar och använder sig ofta av många olika läkemedelsom påverkar munhälsan och ökar vårdbehovet. I en ny rapport från PRO framkommer att mångapensionärer avstår tandvård av ekonomiska skäl. Drygt 300 000 pensionärer lever under EU:s fattigdomsgräns och den andelen har ökat över tid. Ett långt liv innebär skador och slitage i munnen och på tänderna.

Medverkande:

Annika Strandhäll, Socialminister, Socialdemokraterna
Jakob Forssmed, Äldrepolitisk talesperson, Kristdemokraterna
Christina Tallberg, Ordförande, PRO
Sten Söderberg, Moderator & pressekreterare, PRO
Anna Werkelin Ahlin, Sakkunnig, PRO
Marika Markovits, Direktör, Stockholms Stadsmission
Arrangör: PRO Pensionärernas Riksorganisation.

HUR KAN PENSIONÄRERS EKONOMISKA VILLKOR FÖRBÄTTRAS?

ONSDAG 4 JULI, 11:00-11:50

Det finns idag över två miljoner pensionärer i Sverige. Sex av tio lever på eller strax över den relativa fattigdomsgränsen. Vilka förändringar krävs för att alla pensionärer ska få ekonomisk trygghet? Kan pensionärer ekonomiska villkor förbättras utan att riskera de offentliga finanserna?

Inkomsterna mellan livets olika skeden behöver jämnas ut. Samtidigt som pensionärerna har alltför lågapensioner, har löntagarnas köpkraft ökat kraftigt. Reallöneökningarna har bidragit till att fler som är yrkesverksamma har fått en bättre ekonomi. Men skillnaderna i inkomst och levnadsstandard mellan de yrkesverksamma åren och när man går i pension är orimligt stora och ökar i allt snabbare takt. I dag är den genomsnittliga allmänna pensionen 12 300 kronor per månad och ger alltså knappt en grundtrygghet. Det finns ingen snabb och enkel lösning på problemet med de låga pensionerna, men det kräver en höjning av den allmänna pensionen både för dagens och morgondagens pensionärer.

Medverkande:

Christina Tallberg, ordförande, PRO
Anders Thoré, sakkunnig pensionärers ekonomi, PRO
Sten Söderberg, moderator & pressekreterare, PRO
Arrangör: PRO, Pensionärernas Riksorganisation.

INDIVIDANPASSAD OMSORG – HAR VI RÅD ATT ANPASSA FRAMTIDENS OMSORG EFTER ÄLDRES BEHOV OCH ÖNSKEMÅL?

ONSDAG 4 JULI, 12:00-13:00

Behoven av äldreomsorg kommer de närmaste decennierna att växa snabbare än kommunernas skatteintäkter. Samtidigt är det redan idag brist på äldreboenden. Hur ska resurserna räcka till framtidens äldreomsorg? Och kommer vi ha råd att individanpassa omsorgen efter varje persons behov och önskemål?

Behoven av äldreomsorg väntas växa kraftigt de kommande decennierna i takt med att befolkningen åldras. Samtidigt påverkas kommunernas skatteintäkter av att en mindre andel av befolkningen förvärvsarbetar. Frågan är; hur klarar vi kvaliteten i omsorgen när behoven ökar? Hur får vi resurserna att räcka till framtidens behov av äldreomsorg, och samtidigt klara av att individanpassa omsorgen efter varje persons behov och önskemål?

Medverkande:

Susanne Rolfner Suvanto, utredare Nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen, Omsorgsinstitutet

Greger Bengtsson, expert äldreomsorg, SKL
Agneta Pettersson, verksamhetschef Attendo Sudergården/Terra Nova, Attendo

Eva Eriksson, ordförande, SPF Seniorerna
Liza Di Paolo-Sandberg, v ordförande, SKPF Pensionärerna

Eva Nypelius (C), 2:e v ordf, Region Gotland
Maja Fjaestad (S), statssekreterare hos barn- och äldreministern, Regeringskansliet
Stefan Svanström, moderator, Attendo

Arrangör: Attendo

DIGITALA VÅRDMÖTEN ÖKAR TILLGÅNGEN VÅRD FÖR ÄLDRE – MEN POLITIK HOTAR BEGRÄNSA MÖJLIGHETERNA

ONSDAG 4 JULI, 13:00-13:40

Två av tre kvinnor i åldern 65-75 oroar sig för att inte få vård när de behöver den. Digitala vårdmöten avlastar både samhällsekonomin och bristen på vårdpersonal men okunniga politiker riskerar att begränsa möjligheterna - och patientens rätt att välja var hon vill ha sin vård!

Redan långa vårdköer blir längre när vi blir fler och äldre. Varken läkare eller sjuksköterskor räcker till. En Sifo-undersökning visar att en tredjedel av personerna i åldern 65 till 75 föredrar att göra vårdbesök digitalt via mobiltelefonen eller datorn istället för att åka till en vårdcentral. Man upplever att man får hjälp snabbare och att man slipper riskera att bli smittad i väntrummet. Genom digitala vårdmöten kan läkaren jobba mer effektivt med 90% fokus på patienten och samtidigt sparar de in på skattemedel.

Medverkande:

Henrik Kangro, medicinskt ansvarig läkare, Min Doktor

Arrangör: Min Doktor

TRYGGA PENSIONER IDAG OCH IMORGON

ONSDAG 4 JULI, 13:45-14:30

Många äldre, speciellt kvinnor, har en ansträngd ekonomi. Vad kan göras för att stärka ekonomiskt utsatta pensionärers situation? Hur ska dagens och morgondagens pensionärer kunna leva på sin pension? Hur ska det löna sig att ha arbetat?

Var femte invånare och var fjärde väljare är 65 år eller äldre. Det motsvarar drygt två miljoner människor. Äldre är en stor och heterogen grupp – många frågor berör och engagerar oss. En av de viktigaste är seniorers ekonomi. Det visar pensionsorganisationernas egna undersökningar och opinionsundersökningar.

Medverkande: Lena Hallengren, äldreminister, (S)
Jakob Forssmed, förste vice partiordförande, (KD)
Christina Tallberg, ordförande, PRO
Eva Eriksson, förbundsordförande, SPF Seniorerna

Berit Bölander, förbundsordförande, SKPF Pensionärerna
Monica Blomberg, förbundsordförande, RPG, Riksförbundet PensionärsGemenskap
Sverker Olofsson, moderator

Arrangör: Äldreforum

40 000 NYA LÄGENHETER TILL 2030 – SÅ SÄTTER VI FART PÅ BYGGANDET AV ÄLDREBOENDEN

ONSDAG 4 JULI, 15:00-16:00

VMed en åldrande befolkning ökar behovet av nya äldreboenden. Fram till 2030 finns ett behov av att bygga 40 000 nya lägenheter för äldre. Hur

ska Sveriges kommuner möta utmaningarna? Går det att bygga nytt och samtidigt hålla nere kostnaderna för skattebetalarna?

Sveriges befolkning åldras. Fram till 2030 kommer antalet äldre över 85 års ålder att öka med över 50 procent – från 260 000 till runt 400 000 personer vilket leder till att det behövs omkring 40 000 nya lägenheter för äldre. Det kommer att kräva samverkan mellan kommuner, privata fastighetsägare, byggherrar och omsorgsföretag. Hur har processen sett ut i kommuner som redan ökat byggtakten?

Medverkande:

Urban Thorén, etableringsansvarig egen regi, Attendo

Peter Turell, bitr. affärsutvecklingschef egen regi, Attendo

Anna Marand, projektutvecklingschef, Hemsö Ulf Hedin (M), kommunalråd, Växjö

Jakob Forssmed (KD), ekonomisk-politisk talesperson, Kristdemokraterna

Stefan Svanström, moderator, Attendo

Arrangör: Attendo

GENERATIONSBATTLE – VAD VET UNGA OCH ÄLDRE OM VILLKOREN ÖVER GENERATIONSGRÄNSERNA?

ONSDAG 4 JULI, 17:00-19:00

Det sägs ofta att Sverige glider isär – politiskt, ekonomiskt och socialt. Men hur väl stämmer det in på de unga och äldre som är engagerade i dagens samhällsdebatt?

Vi ställer några av landets ledande opinionsbildare mot varandra i en tävling om vilket lag som har bäst kunskaper om villkoren över generationsgränserna. Musikkunskaper kopplas ihop med frågor om politik, samhälle och aktualiteter. Målet är att belysa både nya och gamla samhällsfrågor, och i slutet av kvällen utse det lag som har bäst generationskoll i Almedalen 2018. Det vinnande laget får – förutom äran och berömmelsen – också utse vad som är den viktigaste generationsfrågan i Almedalen 2018.

Medverkande:

Artur Ringart, konferencier, News55

Stefan Svanström, domare, Attendo

Andrea Törnastam, förbundssekreterare, SSU

Lucas Henriksson, ledamot förbundsstyrelsen, Grön Ungdom

Simon Johansson, internationell sekreterare, Moderata Ungdomsförbundet

Evelina Reuterfors, 2 v ordf, Centerns Ungdomsförbund

Anna Horn, v ordf, Liberala Ungdomsförbundet

Hedvig Åkesson, 2 v ordf, Kristdemokratiska Ungdomsförbundet

PRO Gotland, Pensionärernas Riksorganisation

SPF Gotland, SPF Seniorerna

SKPF Gotland, SKPF Pensionärerna

Arrangör: Attendo, Äldreforum, News55.se

Torsdag

HOTET MOT KONTANTERNA – ETT BEDRÄGERI MOT SVENSKA FOLKET

TORS DAG 5 JULI, 09:00-09:50

Om kontanterna skulle försvinna helt har vi endast de digitala betalssystemen att förlita oss på. Men hur ska vi någonsin kunna känna oss säkra i en helt digital värld? Går det att skydda sig mot bedrägerier och vem bär ansvaret över att de sker?

Kortbedrägerierna är de högsta någonsin och de

fortsätter att öka. Antalet anmälda kortbedrägerier via nätet har ökat med flera hundra procent de senaste åren – under januari månad i år noterade polisen det högsta antalet kortbedrägerier någonsin uppmätt. Media rapporterar numera dagligen om både kort- och BankID-bedrägerier där människor blivit lurade på stora summor pengar. Vi har läst om många äldre som blivit drabbade, men problemet växer sig allt större och drabbar även de yngre målgrupperna. Problemet har utan tvekan blivit nationellt.

Medverkande:

Björn Eriksson, initiativtagare, Kontantupproret

Christina Tallberg, Ordförande, PRO

Jan Olsson, Nationellt Bedrägeri Center

Lotta Finstorp, (M)

Håkan Svenneling, (V)

Moderator: Artur Ringart, News55

Arrangör: Kontantupproret

OFFRAS KVINNORNA NÄR DET SPARAS I VÅRDEN? VILL FLER SLUTA FÖR ATT ARBETSMILJÖN FÖRSÄMRAS?

TORS DAG 5 JULI, 10:00-11:00

Kvinnor dominerar i antal i alla tre berörda grupper inom vård och omsorg: omsorgsbehövande äldre, anhöriga omsorgsgivare och anställda inom äldreomsorgen. De påverkas särskilt av äldreomsorgens åtstramningar och organisatoriska förändringar. Och effekterna är dålig hälsa, låg lön och låg pension.

De tre rollerna där kvinnor dominerar hänger samman: omsorgsbehövande äldre, anhöriga omsorgsgivare och anställda inom äldreomsorgen. Omsorgens anställda, där mer än 90 procent är kvinnor, ger ofta omsorg till anhöriga på sin "fritid". De blir pensionärer med låg inkomst och så småningom omsorgsmottagare och beroende av en välfungerande äldreomsorg. Anhörigas omsorgsinsatser har ökat i takt med åtstramningarna inom äldreomsorgen och personalens arbetsvillkor har försämrats. Särskilt oroande är att fler vill sluta i äldreomsorgen och att betydligt fler är såväl kroppsligt som psykiskt uttröttade efter arbetsdagens slut.

Medverkande:

Marta Szebehely, Socialhögskolan, Stockholms universitet

Eleonor Wikman, SKPF

Arrangör: SKPF Pensionärerna

HUR KAN VI INSPIRERA UNGA ÄLDRE ATT TA ANSVAR FÖR SIN HÄLSA FÖR ETT HÄLSO-SAMT ÄLDRE?

TORS DAG 5 JULI, 11:45-13:00

Forskning visar att mötesplatser för information och social samvaro ökar förutsättningarna för att hålla sig frisk längre upp i åldrarna. Här kan kommun, landsting och lokalt föreningsliv samverka för att nå målet.

Seniorsoffan i Sörmlands hjärta är ett exempel på hur man kan arbeta för att inspirera personer i tredje åldern att må bättre. Med de fyra hörnelarna; fysisk aktivitet, bra mat, social samvaro samt meningsfullhet och delaktighet som riktmärken skapas nya former för att inspirera våra äldre att hålla sig friskare längre och öka sin livskvalitet. Ämnen som tas upp: -Livskvalitet och hälsa på äldre dar - Hur Sörmland ska bli landets friskaste län - Det är aldrig för sent med fysisk träning för äldre – matens betydelse och hållbar måltidsglädje i praktiken. Erfarenhetsutbyte och diskussion - Välkommen!

Medverkande: Lena Hallengren, äldrevårdsminister, (S)

Alexandra Charles, 1,6&2,6 miljonersklubben

Artur Ringart, News55

Michail Tonkonogi, professor medicinsk vetenskap, Högskolan Dalarna

Annette Granqvist, årets lantis, Sparreholm

Kerstin och Claes Jürss, Jürss Mejeri och Stolt Mat i Sörmland

Liselotte Hagberg, landshövding, Länsstyrelsen Sörmland

Monica Falk, SPF Flen

Monika Johansson, landstingsråd, Sörmland

Camilla Söderman, Äldreomsorgen Flen

Monica Holm, Måltidsservice Flen

Gunnel Källstedt, Flens kommun

Julia Rosqvist, Julia&Co

Mikael Friberg, MJ Musik

Arrangör: Flens kommun, Äldreforum

RÄTT MEDICINER – VEM TAR ANSVAR?

TORS DAG 6 JULI, 13:00-13:50

Felaktig användning av läkemedel leder till onödigt lidande och höga kostnader samtidigt som äldre tenderar att få tillgång till sämre läkemedel än yngre. Hur kan positiva effekter av läkemedel maximeras för äldre? Vem tar ansvar för att säkerställa en trygg, jämlik och jämställd behandling?

Vården ska erbjuda läkemedelsgenomgångar till alla som är 75 år och äldre och som är ordinerade minst fem läkemedel – men det sker inte i praktiken. Tillgången till effektiva läkemedel är ojämlig. Studier visar att äldre personer tenderar att få sämre tillgång till moderna, effektiva läkemedel. Äldre kvinnor multimedicineras oftare och får fler olämpliga läkemedel än män. Felaktig läkemedelsbehandling leder till onödigt lidande och kostar vården närmare 20 miljarder kr/år. Det är nästan vanligast anledningen till att patienter skadas i vården, efter fallskador.

Medverkande:

Eva Eriksson, ordförande, SPF Seniorerna

Anna Werkelin Ahlin, sakkunnig hälso- och sjukvårdsfrågor, PRO

Ina El-Sherif, ordförande, Distriktssköterskeföreningen

Eva Fernvall, moderator & senior rådgivare, Apoteket AB

Anna Kragh Ekstam, Professor i omvårdnad, geriatriker, Hässleholms Sjukvårdsorganisation Kryh

Arrangör: Koll på läkemedel

BORDE RIKA GÅ I PENSION SENARE?

TORS DAG 5 JULI, 15:00-15:50

Medellivslängden är ojämnt fördelad i Sverige. Det gör att en höjd pensionsålder får radikalt olika innebörd för olika grupper. Är det självklart att det ska vara samma pensionsålder för låg- och höginkomsttagare, när det skiljer flera år i förväntad medellivslängd mellan grupperna?

Eller lite mer tillspetsat: Är det rätt att tvinga fattiga till senare pension bara för att rika har bättre hälsa? Vi ställer grupp mot grupp för att se vilka radikalt olika konsekvenser en höjd pensionsålder får för olika människor

Medverkande:

Markus Jäntti, professor i nationalekonomi, Stockholms universitet

Berit Bölander, förbundsordförande, SKPF Pensionärerna

Arrangör: SKPF Pensionärerna